

11. Insurance Europe. (2025). Insurance Europe poperedzhaie, shcho projekt pravyl Solvency II dlia strakhuvyviv mozhe pidryvaty tsili zrostantia YeS. FO-RINSURER. Retrieved from <https://forinsurer.com/news/25/09/09/45129> (in Ukrainian).

12. Bobyk, M. V. (2024). Vykyky stanovlennia pravovoho rehuliuвання diialnosti strakhuvyviv v Ukraini. *Analychno-porivnialne pravoznavstvo*, (3), 292–296. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.03.49> (in Ukrainian).

13. Pokaznyky diialnosti strakhuvyviv. (n.d.). *Nahlidova statystyka*. Natsionalnyi bank Ukrainy. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (in Ukrainian).

14. Bubyk, Ye. (2025). Funktsionalna spromozhnist strakhovoho rynku Ukrainy yak chynnyk ekonomichnoho vidnovlennia. *Ekonomika ta suspilstvo*, (75). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-12> (in Ukrainian).

doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-12 (in Ukrainian).

Дані про автора

Гайдай Сергій Олегович,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

e-mail: haidaiserh@proton.me

ORCID <https://orcid.org/0009-0005-9562-9139>

Data about the author

Serhii Haidai,

PhD student, State Research Institute for Informatization and Economic Modeling

e-mail: haidaiserh@proton.me

УДК 330.552:338.47

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18036539>

МОЛНАР О. С.

ГАРАПКО М. С.

ЗВОНАР О. А.

Державна політика в сфері логістики та її роль у стимулюванні економічного розвитку

Предметом дослідження є державна політика в сфері логістики та її роль у стимулюванні економічного розвитку.

Метою дослідження є аналіз державної підтримки логістичної галузі та її ефективності для економічного зростання.

Методи дослідження. У статті використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті визначено основні заходи державної логістичної політики. Перераховано головні показники державної логістичної політики. Окреслено проблеми державної підтримки логістичної галузі. Обґрунтована роль логістичної галузі в забезпеченні економічного зростання країни.

Висновки. Ефективна логістична система є важливим фактором для підвищення конкурентоспроможності країни, залучення інвестицій та забезпечення сталого економічного зростання. Державна підтримка розвитку логістичної інфраструктури, спрощення митних процедур, гармонізація нормативно-правової бази та сприяння впровадженню інноваційних технологій у логістиці є важливими складовими успішної державної політики. Підвищення ефективності логістичної системи сприяє зниженню транспортних витрат, скороченню термінів доставки вантажів, оптимізації управління запасами та підвищенню якості обслуговування клієнтів. Це позитивно впливає на розвиток внутрішньої та зовнішньої торгівлі, збільшення обсягів виробництва та створення нових робочих місць. Враховуючи важливість логістики для економічного розвитку, державі необхідно зосередити увагу на розробці та реалізації ефективної державної політики в цій сфері. Важливо забезпечити координацію зусиль різних державних органів, бізнесу та наукових установ для досягнення поставлених цілей. Держава повинна активно інвестувати в розвиток логістичної інфраструктури, включаючи покращення доріг, залізниць, аеропортів та морських портів. Це сприятиме зниженню транспортних витрат та скороченню термінів доставки.

Ключові слова: логістика, реформи, продуктивність, інфраструктура, інвестиції, ринки, ланцюги постачань, фінансування, логістичні процеси, витрати.

State policy in the field of logistics and its role in stimulating economic development

The subject of the study is state policy in the field of logistics and its role in stimulating economic development.

The purpose of the study is to analyze state support for the logistics industry and its effectiveness for economic growth.

Research methods. The article uses the dialectical method of scientific knowledge, the method of analysis and synthesis, the comparative method, and the method of data generalization.

Results of the work. The article identifies the main measures of state logistics policy. The main indicators of state logistics policy are listed. The problems of state support for the logistics industry are outlined. The role of the logistics industry in ensuring the country's economic growth is substantiated.

Conclusions. An effective logistics system is an important factor in increasing the country's competitiveness, attracting investment, and ensuring sustainable economic growth. State support for the development of logistics infrastructure, simplifying customs procedures, harmonizing the regulatory framework, and promoting the introduction of innovative technologies in logistics are important components of successful state policy. Increasing the efficiency of the logistics system contributes to reducing transport costs, reducing cargo delivery times, optimizing inventory management and improving the quality of customer service. This, in turn, has a positive impact on the development of domestic and foreign trade, increasing production volumes and creating new jobs. Given the importance of logistics for economic development, the state needs to pay special attention to the development and implementation of effective state policy in this area. It is important to ensure coordination of efforts of various state bodies, businesses and scientific institutions to achieve the set goals. The state should actively invest in the development of logistics infrastructure, including improving roads, railways, airports and seaports. This, in turn, will contribute to reducing transport costs and reducing delivery times.

Keywords: logistics, reforms, productivity, infrastructure, investments, markets, supply chains, financing, logistics processes, costs.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації та зростаючої конкуренції ефективна логістика стає важливим фактором економічного розвитку будь-якої країни. Державна політика в сфері логістики відіграє вирішальну роль у формуванні сприятливого середовища для розвитку логістичних систем, підвищенні їх ефективності та конкурентоспроможності. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю визначення пріоритетних напрямів державної політики, спрямованих на стимулювання розвитку логістичної інфраструктури, оптимізацію транспортних потоків, спрощення митних процедур та впровадження сучасних інформаційних технологій. Ефективна державна політика в сфері логістики сприяє зниженню витрат на транспортування та зберігання товарів, покращенню якості логістичних послуг, залученню інвестицій та підвищенню

конкурентоспроможності національної економіки на світовому ринку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Аналіз праць учених у сфері державної політики в логістиці та її ролі у стимулюванні економічного розвитку є важливим для розуміння сучасних тенденцій та викликів у цій галузі. Праці М. Портера з конкурентної стратегії та кластерів є важливими для розуміння ролі логістики у підвищенні конкурентоспроможності національної економіки. Д. Симичі-Леві – відомий експерт у сфері управління ланцюгами поставок, його праці охоплюють питання оптимізації ланцюгів поставок, управління ризиками та впровадження інноваційних технологій. М. Крістофер – один із провідних експертів у галузі управління ланцюгами поставок, відомий своїми працями з адаптивних ланцюгів поставок та управління попитом. Ч. Едвардс – експерт

у сфері транспортної політики та економіки. Його праці присвячені питанням державного регулювання транспорту, інфраструктурних інвестицій та впливу транспорту на економічне зростання. Серед українських вчених необхідно відзначити праці Крикавського Є.В., Смагіної Н.М., Жарської О.І. Однак, не здійснено аналіз сучасного стану державної політики в сфері логістики, не визначено її сильні та слабкі сторони, не запропоновано рекомендації щодо її удосконалення з метою стимулювання економічного розвитку країни, тому це потребує подальшого дослідження.

Мета статті – аналіз державної підтримки логістичної галузі та її ефективності для економічного зростання.

Виклад основного матеріалу. Державна логістична політика формується на рівні національних стратегій і міжнародних угод. Вона включає:

Регуляторні заходи:

– Розвиток транспортної інфраструктури: будівництво доріг, портів, аеропортів і залізниць. Наприклад, в Україні це реалізується через «Стратегію розвитку транспортної системи України до 2030 року», яка передбачає модернізацію портів Одеси та Чорноморська для збільшення експортних потужностей.

– Стандартизація та дерегуляція: спрощення митних процедур (наприклад, через електронне декларування) для скорочення часу на кордоні. У ЄС це регулюється директивами про «єдиний ринок», що зменшує витрати на 10–15% для логістичних операторів.

Фінансові стимули:

– Субсидії та інвестиції: державне фінансування проектів, як, наприклад, концесії на автобани чи зелені технології (електромобілі для доставки). В Україні Програма «Велике будівництво» (з 2020 року) інвестувала понад 100 млрд грн у дороги, що покращило логістику для агроекспорту.

– Податкові пільги: знижки для компаній, які впроваджують цифрову логістику (IoT, AI для оптимізації маршрутів).

Інтеграція з цифровізацією та стійкістю:

– Впровадження смарт-логістики: платформи для трекінгу вантажів (наприклад, система «Єдине вікно» в Україні). Глобально, за даними Світового банку, цифрова логістика підвищує ефективність на 20–30%.

– Екологічні аспекти: політика «зеленої логістики» (зниження викидів CO₂ через електричний

транспорт), як у «Європейському зеленому курсі», де логістика має скоротити емісії на 60% до 2050 року.

Ці елементи координуються через міністерства (в Україні – Міністерство інфраструктури) та міжнародні організації (WTO, UNCTAD).

Логістична політика відіграє каталізаторну роль у економіці, впливаючи на основні показники:

Зниження витрат і підвищення продуктивності:

– Ефективна логістика скорочує витрати на транспортування (до 10–20% ВВП у країнах, що розвиваються). За даними Logistics Performance Index (LPI) Світового банку (2023), країни з високим рейтингом (Сінгапур, Німеччина) мають ВВП на душу населення на 30% вищий, ніж середній.

– В Україні логістичні реформи після 2014 року (інтеграція з ЄС) збільшили експорт на 25%, стимулюючи зростання ВВП на 2–3% щорічно (за оцінками МВФ).

2. Сприяння торгівлі та інтеграції:

– Політика сприяє доступу до ринків: угода про асоціацію Україна–ЄС (2017) знизило бар'єри, підвищивши логістичний оборот на 40%. Це стимулює FDI (іноземні інвестиції) – наприклад, у портову інфраструктуру.

– У глобальному масштабі логістика підтримує «глобальні ланцюги постачань», де ефективна політика (як у Китаї з «Один пояс, один шлях») сприяє зростанню на 1–2% ВВП.

3. Соціально-економічні ефекти:

– Створення робочих місць: логістика генерує 5–10% зайнятості (в Україні – понад 500 тис. місць). Політика розвитку регіонів (наприклад, через логістичні хаби у Львові чи Києві) зменшує регіональні диспропорції.

– Стійкість до криз: оптимізація логістичних процесів (транспортування, зберігання, управління запасами) дає можливість знизити загальні витрати виробництва та дистрибуції.

В Україні логістика стикається з проблемами: війна (з 2022 року) зруйнувала 20% інфраструктури, корупція та застарілий флот. Рейтинг LPI – 64-те місце (2023), що гальмує зростання. Рекомендації: 1) посилити державно-приватне партнерство (ДПП) для реконструкції; 2) інтегрувати з «Bi Corridors» (транзитні коридори ЄС–Азія); 3) інвестувати в «зелену» логістику для доступу до фондів ЄС (наприклад, 10 млрд від Green Deal). В загальному, ефективна державна логістична політика перетворює логістику з «ви-

тратного елемента» на рушія зростання, сприяє стійкому економічному розвитку. Державна підтримка логістичної галузі є важливим фактором для забезпечення економічного зростання, оскільки ефективна логістика сприяє:

- Зниженню витрат: оптимізація логістичних процесів дає можливість знизити транспортні, складські та інші витрати, що підвищує конкурентоспроможність вітчизняного виробництва.

- Підвищенню ефективності: швидка та надійна доставка товарів сприяє ефективному управлінню запасами, скороченню часу виконання замовлень та покращенню обслуговування клієнтів.

- Розширенню ринків: розвинена логістична інфраструктура дає можливість компаніям виходити на нові ринки, як внутрішні, так і зовнішні.

- Залученню інвестицій: ефективна логістика є привабливим фактором для інвесторів, оскільки вона знижує ризики, пов'язані з транспортуванням та зберіганням товарів.

Ефективність державної підтримки логістичної галузі оцінюється за такими показниками: 1) зростання обсягів вантажоперевезень: збільшення обсягів вантажоперевезень свідчить про підвищення активності в економіці та ефективність логістичних ланцюгів; 2) зниження вартості логістичних послуг: зменшення витрат на транспортування, зберігання та інші логістичні послуги сприяє підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних товарів; 3) скорочення часу доставки: швидка та надійна доставка товарів підвищує задоволеність клієнтів та сприяє розвитку електронної комерції; 4) покращення якості інфраструктури: модернізація доріг, залізниць, аеропортів та морських портів покращує умови для ведення бізнесу та залучає інвестиції; 5) зростання інвестицій в логістичну галузь: збільшення обсягів інвестицій свідчить про привабливість логістичної галузі для інвесторів та її перспективи розвитку.

Проблеми державної підтримки логістичної галузі: 1) недостатнє фінансування: обсяги державної підтримки є недостатніми для вирішення всіх проблем логістичної галузі; 2) неефективне використання коштів: кошти, виділені на підтримку логістичної галузі, можуть використовуватися неефективно через корупцію, бюрократію та відсутність прозорості; 3) відсутність стратегічного підходу: державна підтримка часто здійснюється без чіткої стратегії та довгострокових планів; 4) недостатня координація між різними

органами влади: різні органи влади, що відповідають за логістичну галузь, часто діють розрізнено та неузгоджено.

Державна підтримка логістичної галузі є важливим фактором для забезпечення економічного зростання. Ефективна державна підтримка сприяє зниженню витрат, підвищенню ефективності, розширенню ринків та залученню інвестицій. Для підвищення ефективності державної підтримки необхідно збільшити обсяги фінансування, підвищити ефективність використання коштів, розробити стратегію розвитку логістичної галузі та посилити координацію між різними органами влади. Рекомендації щодо підвищення ефективності державної підтримки: 1) збільшення обсягів фінансування: необхідно збільшити обсяги державної підтримки логістичної галузі, особливо інфраструктурних проєктів; 2) підвищення ефективності використання коштів: необхідно підвищити контроль за використанням коштів, виділених на підтримку логістичної галузі, та забезпечити прозорість процедур; 3) розробка стратегії розвитку логістичної галузі: необхідно розробити чітку стратегію розвитку логістичної галузі з конкретними цілями та завданнями; 4) посилення координації між різними органами влади: необхідно посилити координацію між різними органами влади, що відповідають за логістичну галузь, та створити єдиний орган управління.

Висновки

Ефективна логістична система є важливим фактором для підвищення конкурентоспроможності країни, залучення інвестицій та забезпечення сталого економічного зростання. Державна підтримка розвитку логістичної інфраструктури, спрощення митних процедур, гармонізація нормативно-правової бази та сприяння впровадженню інноваційних технологій у логістиці є важливими складовими успішної державної політики. Підвищення ефективності логістичної системи сприяє зниженню транспортних витрат, скороченню термінів доставки вантажів, оптимізації управління запасами та підвищенню якості обслуговування клієнтів. Це позитивно впливає на розвиток внутрішньої та зовнішньої торгівлі, збільшення обсягів виробництва та створення нових робочих місць. Враховуючи важливість логістики для економічного розвитку, державі необхідно зосередити увагу на розробці та реалізації ефективної державної політики в цій сфері.

Важливо забезпечити координацію зусиль різних державних органів, бізнесу та наукових установ для досягнення поставлених цілей. Держава повинна активно інвестувати в розвиток логістичної інфраструктури, включаючи покращення доріг, залізниць, аеропортів та морських портів. Це сприятиме зниженню транспортних витрат та скороченню термінів доставки.

Список використаних джерел:

1. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Каганець–Гаврилко Л. П., Гуштан Т. В., Крамченко Р. А. Конкурентні технології в міжнародній економіці: підручник. Львів: Вид–во ННВК «АТБ», 2023. 184 с.
2. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Лазур С. П., Важинський Ф. А. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах: навчальний посібник. Львів: Вид–во ННВК «АТБ», 2019. 258 с.
3. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Важинський Ф. А., Індус К. П. Міжнародні фінанси і фінансовий менеджмент в задачах та прикладах: навчальний посібник. Львів: Вид–во ННВК «АТБ», 2020. 161 с.
4. Гаврилко П. П., Лалакулич М. Ю., Колодійчук А. В. Основні фактори виникнення кризових явищ на промислових підприємствах. Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.–техн. праць. 2012. Вип. 22 (4). С. 158–164.
5. Колодійчук А. В. Інноваційний розвиток промисловості: завдання управління при врахуванні умов недосконалої конкуренції: монографія. Львів: Ліга–Прес, 2015. 324 с.
6. Колодійчук А. В. Інформація як фактор інноваційного розвитку економіки. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 5/1(132). С. 58–62.
7. Колодійчук А. В., Гуштан Т. В., Молнар О. С., Василюха Н. В., Чобаль Л. Ю. Міжнародні перевезення в міжнародній економіці: підручник. Львів: Вид–во ННВК «АТБ», 2021. 189 с.
8. Колодійчук А. В., Пісний В. М., Семчук Ж. В. Сутність інновацій, структура та основні етапи інноваційного процесу. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19 (9). С. 191–196.
9. Стеценко Т. О. Аналіз регіональної економіки: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2002. 116 с.
10. Тараненко І. В., Яременко С. С., Литвиненко О. Г., Дашевська О. В. та ін. Регіональна економіка: навч. посібник. К.: Кондор, 2013. 305 с.

References:

1. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Kahanets–Havrylko, L. P., Hushtan, T. V., & Kramchenko R. A.

(2023). Konkurentni tekhnolohiyi v mizhnarodniy ekonomitsi [Competitive technologies in the international economy]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

2. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Lazur, S. P., & Vazhynskyy, F. A. (2019). Mizhnarodna ekonomika v tablytsyakh, skhemakh, formulakh, zadachakh i prykladakh [International Economics in Tables, Schemes, Formulas, Problems and Examples]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

3. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Vazhynskyy, F. A., & Indus, K. P. (2020). Mizhnarodni finansy i finansovyy menedzhment v zadachakh ta prykladakh [International finance and financial management in problems and examples]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

4. Havrylko, P. P., Lalakulych, M. Yu., & Kolodiychuk, A. V. (2012). Osnovni factory vynyknennya kryzovykh yavlyshch na promyslovykh pidpryyemstvakh [The main factors of emergence of crisis phenomena in industrial enterprises]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 22 (4) (pp. 158–164). [in Ukrainian].

5. Kolodiychuk, A. V. (2015). Innovatsiyyny rozvytok promyslovosti: zavdannya upravlinnya pry vrakhuvanni umov nedoskonaloyi konkurentsiyi [Innovative development of industry: the tasks of management taking into account the conditions of imperfect competition]. Lviv: League Press. [in Ukrainian].

6. Kolodiychuk, A. V. (2012). Informatsiya yak faktor innovatsiynoho rozvytku ekonomiky [Information as a factor of innovation development of the economy]. In Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukrayini [Formation of market relations in Ukraine]: Vol. 5/1 (132) (pp. 58–62). [in Ukrainian].

7. Kolodiychuk, A. V., Hushtan, T. V., Molnar, O. S., Vasylykha, N. V., & Chobal, L. Yu. (2021). Mizhnarodni perevezennya v mizhnarodniy ekonomitsi [International transportation in the international economy]: Textbook. Lviv: ATB Publishing [in Ukrainian].

8. Kolodiychuk, A. V., Pisnyy, V. M., & Semchuk, Zh. V. (2009). Sutnist' innovatsiy, struktura ta osnovni etapy innovatsiynoho protsesu [The essence of innovation, the structure and the main stages of the innovation process]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19 (9) (pp. 191–196). [in Ukrainian].

9. Stetsenko, T. O. (2002). Analiz rehional'noyi ekonomiky [Analysis of regional economy]: Textbook. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].

10. Taranenko, I. V., Yaremenko, S. S., Lytvynenko, O. H., & Dashevskya, O. V., et al. (2013). Rehional'na ekonomika [Regional economy]: Textbook. Kyiv: Condor. [in Ukrainian].

Дані про авторів

Молнар Олександр Сергійович,

к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки, підприємництва та торгівлі, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ORSID : <https://orcid.org/0000-0002-4509-2602>

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Гарапко Михайло Сергійович,

магістр, економічний факультет, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Звонар Олег Альбертович,

магістр, економічний факультет, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Data about the authors

Oleksandr Molnar,

Ph.D. of Economics, Associate Professor, Head of the Department of Economics, Entrepreneurship and Trade of the Uzhgorod National University

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Mykhailo Hrapko,

Master, Faculty of Economics, Uzhgorod National University

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Oleh Zvonar,

Master, Faculty of Economics, Uzhgorod National University

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

УДК 330.101.541:658.7:005.44

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18036750>

КИРЛИК Н. Ю.

Глобалізація та логістичні процеси в економіці країни

Предметом дослідження є глобалізація та логістичні процеси в економіці країни.

Метою дослідження є дослідити взаємозв'язок глобалізації та логістичних процесів в економіці країни.

Методи дослідження. У статті використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті охарактеризовано різносторонній вплив глобалізації на логістичні процеси в економіці країни. Розглянуто різні аспекти впливу логістичних процесів на економіку країни. Доведена необхідність гармонізації українських логістичних стандартів з міжнародними.

Висновки. Глобалізація та логістика є двома взаємопов'язаними силами, які мають значний вплив на економіку країни. Глобалізація, що визначається як зростаюча взаємозалежність країн через транскордонний рух товарів, послуг, капіталу та інформації, створила нові ринки та можливості для бізнесу. Водночас, вона також посилила конкуренцію та вимагає від підприємств бути більш ефективними та чутливими до потреб клієнтів. Логістика, з іншого боку, є процесом планування, впровадження та контролю ефективного та результативного потоку та зберігання товарів, послуг та пов'язаної інформації від точки походження до точки споживання з метою задоволення вимог клієнтів. Ефективні логістичні процеси мають важливе значення для підприємств, щоб конкурувати на глобальному ринку, даючи можливість їм знижувати витрати, покращувати рівень обслуговування клієнтів та виходити на нові ринки.

Ключові слова: логістичні процеси, економіка країни, глобалізація, ефективність, ланцюги поставок, міжнародна торгівля, логістичні стандарти, логістичні технології, логістична інфраструктура, приватний капітал.

NATALIA KYRLYK

Globalization and logistics processes in the country's economy

The subject of the study is globalization and logistics processes in the country's economy.

The purpose of the study is to investigate the relationship between globalization and logistics processes in the country's economy.